

Здати роботу на електронну пошту marusa.almashii@ukr.net**Пояснення навчального матеріалу**

Завдання уроку: розкрити перебіг революційних подій в Угорщині у 1918—1919 рр. та дати їм оцінку. Охарактеризувати режим М. Хорті; охарактеризувати розвиток Румунії у міжвоєнний період, показати процес становлення авторитарної диктатури в країні, дати аналіз тим процесам, що відбувалися у міжвоєнній Румунії; закріпити навички аналізу і зіставлення історичного матеріалу, уміння розглядати історичні явища в конкретно-історичних умовах; виховати учнів у дусі патріотизму, національної свідомості та гідності.

Тип уроку: комбінований**Обладнання:** підручник, хрестоматія, стінна карта «Країни Центральної та Східної Європи між двома світовими війнами», атлас, карто-схеми в підручнику.**Основні поняття і терміни:** історична Угорщина, «Червоний терор», УРР, РУР, УЧА, Тріанонський договір, режим М. Хорті, «Ера Бетлена», Бухарестський мир, «одноденна війна», Татарбунарське повстання, королівська диктатура, диктатура Антонеску, II Віденський арбітраж.**Основні дати:** 16 листопада 1918 р. — проголошення Угорської республіки; 21 березня —1 серпня 1919 р.—Угорська радянська республіка; 1 березня 1920 р. — національні збори ухвалили рішення про відновлення у країні монархії; проголошення М. Хорті регентом; 4 червня 1920 р. — підписання Угорщиною Тріанонського мирного договору; листопад 1938 р. — I Віденський арбітраж; лютий 1939 р. — приєднання Угорщини до Антикомінтернівського пакту; березень 1939 р. — агресія Угорщини проти Карпатської України. 1918 р. — приєднання Румунією Бессарабії та Північної Буковини; 1923 р. — прийняття нової Конституції Румунії; 1924 р. — Татарбунарське повстання; 1927—1930 рр. — правління регентської ради при малолітньому королі Ми-хаї; 1930 р. — коронація Кароля II; 1938 р. — встановлення королівської диктатури; червень 1940 р. — приєднання до СРСР Бессарабії та Північної Буковини; 30 серпня 1940 р. — II Віденський арбітраж. Передача Румунією Північної Трансильванії Угорщині; 6 вересня 1940 р. — встановлення диктатури Антонеску**Література:**

1. Полянський П.Б. Всесвітня історія. 1914 – 1939: Підруч. для 10-го загальноосвіт. навч. закл. /П.Б.Полянський. – К.: Генеза, 2010. – с. 174 – 184
2. Ладиченко Т.В. Всесвітня історія: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл.: профіл. рівень /Т.В.Ладиченко, С.О.Осмоловський. – К.: Генеза, 2010. – с.254 - 262

ХІД УРОКУ**I. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Викладач повідомляє учням тему й основні завдання уроку.

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ УЧНІВ**Запитання.**

- 1) Які внутрішні та міжнародні чинники сприяли, а які перешкоджали відновленню незалежності Польщі?
- 2) У чому суть «польського питання» в роки Першої світової війни і на Паризькій мирній конференції?
- 3) Чи був режим «санації» оздоровленням?

Фронтальне опитування.

- 1) На який блок переважно орієнтувалися чеські політичні сили в роки Першої світової війни?
- 2) Хто став лідером боротьби чехів і словаків за національне визволення?
- 3) Як було проголошено незалежність ЧСР?
- 4) Які землі увійшли до складу ЧСР?
- 5) Які міжнародні угоди сприяли оформленню кордонів молодого держави?
- 6) Дайте узагальнюючу характеристику економічного розвитку ЧСР.
- 7) Дайте узагальнюючу характеристику політичного розвитку ЧСР.
- 8) У чому суть національної проблеми в ЧСР?
- 9) Які фактори сприяли загостренню національної проблеми ЧСР у 1930-ті рр.?
- 10) Які чинники відіграли вирішальну роль у припиненні існування ЧСР: зовнішні чи внутрішні?

III. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Наслідки Першої світової війни.

Участь у Першій світовій війні дорого коштувала угорському народу. Із 3,6 млн мобілізованих з угорської частини імперії до австро-угорської армії 1,2 млн загинули на фронтах, 300 тис. потрапило у полон, понад 1 млн було поранено й скалічено. Рівень виробництва складав половину від рівня 1913 р. Частина земель Угорського королівства була окупована військами Антанти. Почались виступи і повстання слов'янських народів, що жили в межах королівства. У таких умовах владна верхівка продовжувала залишатися відданою двоєдиній монархії, тому подальший розвиток країни могла забезпечити лише революційна зміна влади.

2. Національна революція 1918 – 1919 рр.

Поразка у Першій світовій війні привела до розпаду Австро-Угорщини. 25 жовтня 1918 р. у Будапешті відбулися демонстрації та мітинги, на яких населення вимагало негайно укласти мир, відділитися від Австрії та проголосити Угорську республіку. Проти ночі з 30 на 31 жовтня у Будапешті й Відні одночасно спалахнули революції, унаслідок яких в Австро-Угорщині було повалено монархію Габсбургів. 12 листопада було проголошено утворення Австрійської Республіки, а 16 листопада – Угорської. Перший угорський уряд очолив граф М. Карої – представник однієї з найзаможніших, родовитих та найвпливовіших дворянських родин. У дні революції він керував Національною радою. Будучи людиною прагматичною, він вважав, що подальший розвиток Угорщини в тих умовах може бути успішним лише за умови співпраці з країнами Антанти, розвитку демократії, врегулювання відносин зі слов'янськими народами та румунами. У даному напрямі й здійснював політику уряд, який він очолював. Уряд Карої оголосив про проведення низки реформ: – вводилося загальне виборче право; – було прийнято закон про свободу союзів і зборів, створення політичних організацій; – запроваджувався 8-годинний робочий день; – було заявлено про надання автономії національним меншинам (словакам, українцям, німцям), але на ділі це не реалізовувалося через опір традиційної політичної еліти; – уряд розробив проект закону про земельну реформу, на підставі якого держава могла експропріювати поміщицькі маєтки розміром від 200 до 500 хольдів (хольд – 0,57 га). Передбачалося розділити ці землі між селянами на ділянки по 5–20 хольдів, що передавалися на умовах вічної оренди або викупу протягом 50 років. Але закон прийнято не було.

Після підписання перемир'я Угорщина мусила демобілізувати свої збройні сили, залишивши тільки вісім дивізій. Її спроби зберегти за собою Словаччину, Хорватію, Воєводину, тобто вихід до Адріатичного моря та деякі інші території, що входили до складу угорської корони, не увінчалися успіхом. Територіальні претензії до Угорщини висували сусідні держави, підтримувані Антантою. Внутрішнє становище в самій країні

на весну 1919 р. загострилося: багато підприємств було закрито, зростали інфляція, безробіття. У країні назрівала криза.

Запитання на закріплення.

- 1) Чи вдалося Карої реалізувати свою програму?
- 2) Які фактори зашкодили реалізації програми дій уряду?

В Угорщині сильний вплив мала комуністична партія. Вона складалася в основному з військовополонених угорців, які повернулися з Росії. Очолив її Бела Кун. Комуністи закликали до соціалістичної революції та активно працювали на розширення свого впливу в радах, що під впливом революції створювалися по всій країні. Вирішальним у приході комуністів до влади став, як це не парадоксально, ультиматум країн Антанти створити у східній частині країни «нейтральну зону» між Угорщиною та Румунією. Уряд Карої не наважився взяти на себе відповідальність за прийняття цієї вимоги і запропонував соціал-демократам, що входили в урядову коаліцію, сформувати однопартійний уряд.

Соціал-демократи звернулись до комуністів із пропозицією об'єднати їхні зусилля. Уранці 21 березня 1919 р. у пересильній тюрмі, де перебували Б. Кун та інші керівники КПУ, почалися переговори. Б. Кун зажадав від соціал-демократів беззастережного прийняття платформи КПУ і створення єдиної партії. Соціал-демократи без дискусій погодилися на ці вимоги. В угоді, яку підписали керівники КПУ і СДПУ, визнавалося, що вони візьмуть спільну участь у керівництві об'єднаною партією та управлінні державою. Партія, яка почала називатися Соціалістичною партією Угорщини (СПУ), заявила, що від імені пролетаріату вона негайно бере всю повноту влади у свої руки. «Пролетаріат здійснює свою диктатуру через Ради робітників, солдатів і селян... Для забезпечення панування пролетаріату і проти імперіалізму Антанти необхідно укласти з Радянським урядом Росії найтісніший військовий та ідейний союз», – зазначалось у заяві партії. Того самого дня робітники Будапешта роззброїли поліцію й жандармерію, зайняли найважливіші стратегічні пункти столиці: вокзали, мости через Дунай, будинок телеграфу і телефонні станції. Влада перейшла до рук Революційної урядової ради (РУР).

Цей угорський радянський уряд очолив Шандор Гарбаї, у минулому соціал-демократ, центрист. Бела Кун обійняв посаду народного комісара закордонних справ. РУР одночасно виконувала і роль керівного органу СПУ.

Запитання на закріплення.

- 1) Що зумовило прихід до влади в Угорщині комуністичного уряду і встановлення радянської влади?
- 2) На що покладали надію комуністи в боротьбі з країнами Антанти?

3. Діяльність РУР

Уже на першому засіданні РУР було прийнято постанови про скасування чинів і звань, усунення урядових уповноважених, відокремлення церкви від держави. Було націоналізовано або взято під контроль державні банки, націоналізовано підприємства, що налічували понад 20 робітників, а також транспорт і торгівлю, прибуткові будинки в містах. Для керівництва економікою створили Раду народного господарства. У поміщиків вилучили земельні володіння, розміри яких перевищували 100 гектарів. Проте вони не були поділені між селянами, а передані на кооперативних засадах сільськогосподарським робітникам. Таке розв'язання аграрного питання було помилковим: безземельні та малоземельні селяни, які становили 4/5 усіх селянських господарств, не дістали довгоочікуваної землі. Також була помилковою націоналізація дрібних ремісничих майстерень, перукарень тощо.

Крім цього, новий уряд запровадив 8-годинний робочий день, підвищив заробітну плату, встановив оплачувані відпустки, загальне соціальне страхування у разі хвороби та від нещасних випадків. Сім'ї робітників переселялись у квартири буржуазії, у конфіскованих маєтках розмішувалися дитячі садки та ясла, у школах та вищих навчальних закладах запроваджувалося безплатне навчання, безплатним стало й медичне обслуговування. У липні керівники республік частково виправили свою помилку щодо

вирішення аграрного питання, прийнявши закон про наділення безземельних селян ділянками розміром до 2 хольдів.

Було опубліковано тимчасову конституцію Угорської Радянської Республіки, яку згодом прийняв всеугорський з'їзд рад.

Запитання на закріплення.

- 1) Які реформи були проведені радянським урядом?
- 2) Який характер мали реформи?

Між комуністами та соціал-демократами в РУР були серйозні суперечності. Якщо комуністи вважали, що робітничому класу «слід удаватися до нещадного застосування диктатури пролетаріату», то соціал-демократи, як прихильники більш стриманої політики, допускали можливість легальної діяльності противників радянської влади. Складним залишалося і міжнародне становище республіки. Тільки Австрія визнала нову республіку і заявила про свій нейтралітет.

Опинившись у ворожому оточенні (чеські, румунські, сербські, французькі війська), РУР основним своїм завданням вважала організацію захисту територіальної цілісності республіки, і зазначені вище заходи значною мірою були спрямовані на мобілізацію всіх ресурсів країни. 25 березня було створено Угорську червону армію (300 тис. солдатів). 16 квітня 1919 р. румунські війська розпочали бойові дії з метою оволодіти територіями, що їх обіцяли країні Антанти; 2 травня вони оволоділи Трансільванією, підійшли на 140 км до Будапешта. Розпочали наступ і чехо-словацькі війська, які до початку травня встановили контроль над Словаччиною та Закарпаттям.

19 травня УЧА перейшла в наступ проти чехо-словацьких військ і, завдавши їм поразки, вступила на територію Словаччини, де було проголошено Словацьку радянську республіку. У Словацькій РР були проведені подібні реформи, що і в УРР. Внутрішнє становище Угорської республіки залишалося складним. Не вистачало продовольства і предметів першої необхідності, росла кількість незадоволених новим режимом (селяни, власники, інтелігенція). Нова влада почала застосовувати проти своїх противників «червоний терор», що привело, з одного боку, до розколу в СПУ, а з іншого – до консолідації контрреволюційних сил.

У будапештському гарнізоні та в інших районах країни спалахнули заколоти, що були придушені відданими уряду військами. На окупованій французькими військами території колишній адмірал австро-угорських військово-морських сил М. Хорті почав формувати збройні сили контрреволюції.

13 червня Клемансо від імені Паризької мирної конференції ультимативно зажадав припинити наступ УЧА і вивести її зі Словаччини, обіцяючи натомість евакуювати румунські війська, що діяли на східному фронті. Радянський уряд прийняв ультиматум, і 4 липня УЧА відійшла за лінію, встановлену Антантою. Після цього перед РУР поставили нову вимогу – демобілізувати УЧА, до того ж румунські війська відведено не було.

Тоді 20 липня УЧА перейшла в наступ із метою відкинути румунські війська, але через зрадників в угорському генеральному штабі план цього наступу став відомий противнику. Наступ провалився. Румунські війська перейшли в контрнаступ. Поразка УЧА, невдала спроба здійснити соціалістичну революцію в Німеччині, неможливість радянської Росії прийти на допомогу Угорщині, на що покладали надії угорські комуністи, привели до того, що РУР вступила в переговори з країнами Антанти про припинення війни. Спроба Б. Куна підняти населення проти «зрадників» була невдалою, і 1 серпня РУР подала у відставку.

Новий уряд («профспілковий»), де вже не було комуністів, очолив Пейдл. Він ліквідував революційні трибунали, відвозив поліцію і суди. До Будапешта вступили румунські війська, які роззброїли Угорську червону армію. «Профспілковий» уряд було повалено. У країні до влади прийшли праві сили, які почали переслідувати учасників революції та ліквідували законодавство періоду існування радянської влади.

Робота з документом.

Бела Кун про причини поразки Угорської Радянської Республіки
Короткочасне існування Угорської Радянської Республіки пояснюється якщо й не виключно, то значною мірою тим, що комуністична партія, авангард пролетаріату, протягом згаданого занадто короткого історичного періоду не встигла стати міцною, твердою організацією...

Марними були наші прагнення виправити помилку, якою було об'єднання із соціал-демократами...

Іншою основною причиною, що призвела Угорську Радянську Республіку до нагибелі, була невирішеність селянського питання – питання про землю.

Запитання до документа.

1) Чим Бела Кун пояснює короткочасність існування радянської влади в Угорщині?

2) Які, на вашу думку причини поразки Угорської Радянської Республіки? Чи збігаються ваші оцінки з оцінками Б. Куна?

4. Режим М. Хорті.

4 листопада 1919 р. після виведення румунських військ з Угорщини до Будапешта вступила угорська армія адмірала М. Хорті, який фактично встановив у країні свою диктатуру.

У січні 1920 р. в країні було проведено вибори до Національних зборів, які 1 березня 1920 р. ухвалили рішення про відновлення у країні монархії. Проти такого рішення категорично виступили країни Антанти і наступники Австро-Угорщини (Чехо-Словаччина, Румунія, Королівство сербів, хорватів і словенів). М. Хорті скористався таким становищем і домігся проголошення себе регентом із широкими повноваженнями.

Особливості режиму М. Хорті:

- Консерватизм.
- Обмеження демократичних прав і свобод.
- Збереження представницьких, демократичних інститутів влади.
- Легальне існування опозиції. Обмеження діяльності лівих сил.
- Панування традиційної еліти (земельної аристократії).
- Необмежена влада М. Хорті.
- Відсутність масової партії – опори правлячого режиму.
- Монархічна, націоналістична демагогія.

Робота з підручником.

Складіть тези до теми «Угорщина в 1920–1930-ті рр.»

5. Наслідки Першої світової війни для Румунії.

У серпні 1916 р. Румунія, заручившись обіцянками країн Антанти про передачу їй частини територій Австро-Угорщини, вступила в Першу світову війну. Але слабо озброєна румунська армія відразу зазнала поразки, і 6 грудня війська Четвертого союзу вступили до Бухареста. Тільки підтримка Росії, яка спрямувала на допомогу 500-тисячну армію, врятувала Румунію від повного розгрому.

Перша світова війна завдала Румунії значних збитків – 31 млрд золотих лей. Людські втрати становили 800 тис. осіб (10% населення). Розпад Східного фронту, повстання селян проти поміщиків під впливом жовтневих подій, у Росії, революційні заворушення серед солдатів Румунського фронту зумовили пошук румунським урядом виходу зі складного становища.

У грудні 1917р. було укладено угоду з Німеччиною та Австро-Угорщиною про припинення бойових дій. Цим уряд виконав одну з вимог населення щодо припинення війни. Одночасно Румунія домоглася виведення з її території російських частин, деморалізованих революційною агітацією більшовиків. У січні 1918 р. румунські війська окупували Бессарабію під гаслом об'єднання всіх

румунів. Поразка України в першій більшовицько-українській війні наблизила Червону армію до кордонів Бессарабії. Уряд Румунії, остерігаючись агресії з боку радянської Росії, у березні 1918 р. уклав угоду про виведення його військ із Бессарабії протягом двох місяців.

Скориставшись підписанням Брестського миру між Росією та Німеччиною, а також окупацією Німеччиною України, Румунія анулювала договір із радянською Росією та анексувала Бессарабію. Відповідно до сепаратного Бухарестського миру з Центральними державами Румунія передавала Болгарії всю Добруджу, а економіка й фінанси Румунії переходили під контроль країн Четвертного союзу.

Тяжке економічне становище, принизливі умови мирного договору зумовили втрату урядом авторитету. Усвідомлюючи це, він пішов на суттєві поступки населенню: було відновлено діяльність профспілок; скасовано воєнний режим на підприємствах; у серпні 1918 р. прийнято проект аграрних реформ, який передбачав передачу землі селянам в оренду. Ця реформа відвернула селян від комуністичної (більшовицької) агітації. Після поразки Центральних держав Румунія анулювала Бухарестський мир. Австро-німецькі війська було виведено з країни 10 листопада 1918 р. Румунія знову оголосила війну Німеччині. Ця «одноденна війна» і прихильність лідерів Антанти дали змогу Румунії претендувати на свою частку в розподілі Східної Європи.

Розпад Австро-Угорщини привів до розгортання руху за об'єднання всіх земель, заселених румунами. Цей рух було використано правлячим режимом для зміцнення його влади. У листопаді 1918 р. до складу Румунії було включено Буковину, хоча населення Північної Буковини на народному віче висловилося за возз'єднання з Україною. 1 грудня 1918 р. було проголошено об'єднання Трансильванії з Румунією. На Паризькій мирній конференції румунська делегація, посилаючись на таємну угоду 1916 р. з країнами

Антанти, домоглася визнання приєднання цих територій. 20 березня 1919 р. Верховна рада Антанти в ультимативній формі зажадала від уряду Угорщини погодитися на окупацію частини її території Румунією і Чехо-Словаччиною. Це призвело до початку війни між Румунією та Угорщиною. Румунія, підтримувана Антантою, допомогла придушити радянську владу в Угорщині, за що вона отримала всі окуповані території; територіальні придбання Румунії було закріплено в Сен-Жерменському, Нейїському і Тріанонському договорах. У 1920 р. Англія, Франція, Італія та Японія підписали конвенцію про визнання приєднання Бессарабії. Відтак територія Румунії збільшилася зі 138 тис. до 295 тис. км², а населення – із 8 до 16 млн осіб.

На приєднаних територіях проживало чимало угорців та українців, які зазнавали національного гноблення. Румунію стали називати: «Причорноморською міні-імперією». Приєднання територій не привело до зміни характеру Румунії як аграрної держави: 80 % населення було зайнято в сільському господарстві. У власності іноземного капіталу перебувало 80 % промислових підприємств. 50 % землі було у власності поміщиків (бояр).

Запитання на закріплення

- 1) Якими були результати участі Румунії у Першій світовій війні?
- 2) Чому країни Антанти позитивно поставились до Румунії, хоча вона під час війни уклала сепаратний мир (Бухарестський мир) з країнами Четвертного союзу?

Домашнє завдання:

1. Опрацювати § 15, 79-83 с.

2. Переглянути відео:

- 10 клас. Всесвітня історія .Урок 20. Угорщина. Румунія. Угорська революція. Режим М Горті., <https://www.youtube.com/watch?v=wpGcEcQWlKQ>
- Всесвітня історія 10 клас. Угорщина. Румунія , <https://www.youtube.com/watch?v=51eVqiAWiwA>

3. Законспекуйте таблицю, порівняйте режими двох європейських диктаторів в історичному есе.

<p style="text-align: center;">Режим М. Хорті</p> 	<p style="text-align: center;">Режим Й. Антонеску:</p>
<p>Внутрішня політика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стабілізація економічного становлення в 1924-1926 рр. - Швидкий розвиток важкої промисловості (машинобудування), текстильної промисловості. - Проведення аграрної реформи: вилучення за викуп землі у великих поміщиків та продаж її селянам. - 1934 р. – створення фашистської організації «Воля нації», яка 1939 р. була перейменована у «Перехрещені стріли». Мала тісний зв'язок з німецькими нацистами. <p>Зовнішня політика Угорщини</p> <ul style="list-style-type: none"> - Укладення договору про дружбу між хортистською Угорщиною та фашистською Італією, направлено проти країн Малої Антанти. - Зближення з нацистською Німеччиною з 1933 р. - Листопад 1938 р. – передання Чехословаччиною Угорщині південних районів Словаччини і Закарпатської України. - Березень 1939 р. – захоплення Угорщиною Закарпаття, допомога Гітлеру в ліквідації суверенітету Чехословаччини. - 1940 р. – передання Угорщині Північної Трансільванії, яка входила до Румунії. Приєднання 	<p>1. Внутрішня політика</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орієнтація на італо-німецькі зразки формування держави. - Опора «залізної гвардії». - Румунію проголошено легіонерською країною, яка продовжує традиції античної Дакії. - Скасування дії королівської конституції 1938 р. - Знищення парламентаризму. - Скасування всіх громадянських прав і свобод. - Мілітаризація підприємств, встановлення на них військової дисципліни. - Створення концтаборів, розгортання масового терору. - Розправа з усіма політичними супротивниками. - Підпорядкування економіки інтересам Німеччини, війська якої контролювали нафтові родовища і переробні заводи. <p>2. Зовнішня політика</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орієнтація на нацистську Німеччину. - Жовтень 1940 р. – введення нацистських військ до Румунії. - Перетворення Румунії на плацдарм гітлерівської агресії на Балканах і проти СРСР. - Листопад 1940 р. – приєднання Румунії до Троїстого пакту Німеччини, Італії та Японії. - 6 квітня 1941 р. – вступ Румунії у Другу

Угорщини до Троїстого пакту (Німеччина, Італія, Японія), світову війну на боці Німеччини.

4. Розгляньте карикатуру 1930-х років «Гітлерівська музика для вух М. Горті».
- Якою є, на Вашу думку, ідея малюнка?
  - Що поєднувало націонал-соціалістичну диктатуру А. Гітлера в Німеччині з авторитаризмом М. Горті в Угорщині?
  - Чим вони відрізнялися? Чи правомірно ставити знак рівності між двома диктатурами й обома диктаторами?

5. Розгляньте румунську поштову марку 1943 р. із зображенням короля Міхая I й маршала Й. Антонеску. Пригадайте, яка подія сталася в політичному житті Румунії на початку вересня 1940 р. Які наслідки для румунського суспільства мав прихід до влади маршала Й. Антонеску?

6. Опрацюйте документ:

На яких основних змінах у політичному житті Румунії в період становлення в країні авторитаризму наголошує історик? Чим Румунія, на Вашу думку, відрізнялась у цьому плані від інших країн Центрально-Східної Європи?

«Скасування судової незалежності та неупередженості, зростання ролі глави держави, відмова від багатопартійної системи, зміцнення державницьких партій (Національний фронт відродження, "Залізна гвардія"), культ особи... згуртування

нації навколо лідера, агресивний етноцентризм... —усе це було офіційно освячене міфом про національну державу, будівництву якої був присвячений увесь процес румунської політичної та соціальної модернізації».

Мануель Гутан, румунський історик (Manuel Gutan. The Challenges of the Romanian Constitutional Tradition // Giornale di storia costituzionale / Journal of constitutional history. — 2013. — 25.01. P. 234-235)